

Isaac Asimov

ULTIMA NAVETA

— Presupun că odată și-odată trebuia să se termine! a oftat Virginia Ratner.

Apoi a privit îndurerată pe fereastră, către marea ce sclipea în lumina soarelui, adăugând:

— Cel puțin, avem vreme frumoasă pentru ultima cursă, deși o furtună cu lapoviță s-ar fi potrivit mai bine stării mele de spirit.

Robert Gill, ofițer superior al Agenției Spațiale Terestre, s-a întors spre ea cu o expresie lipsită de orice urmă de bunăvoință.

— Te rog, nu te smiorcăi! Chiar tu ai spus că odată și-odată trebuia să se termine.

— Dar de ce să fiu eu pilotul ultimei curse?

— Pentru că ești cel mai bun pilot al nostru și pentru că vrem ca totul să meargă strună. De ce mi s-a încredințat mie lichidarea Agenției? Ca să avem un final fericit.

— Fericit? a exclamat Virginia, cu ochii țintă la încărcătura uriașă de marfă și la șirul interminabil de pasageri — nimic din ceea ce vedea nu avea să se mai repete.

Pilotase navele vreme de douăzeci de ani, fiind conștientă în permanență că avea să vină și un sfârșit. Ar fi fost de așteptat ca asemenea gânduri s-o îmbătrânească, dar Virginiei nu-i apăruse nici un fir alb în păr și nici un rid pe față. Cine știe, poate că aceasta era consecința unei vieți trăite în continuă fluctuație gravitațională...

Acum, femeia era într-o dispoziție rebelă.

— Mi s-ar părea un gest de o ironie dramatică, a continuat ea, sau, mă rog, de dreptate dramatică dacă naveta ar sări în aer la decolare... Un protest al bătrânului Pământ...

Gill a clătinat din cap a reproș.

— Ar trebui să-ți fac raport pentru ce-ai zis acum. Presupun, însă, că e doar o criză acută de nostalgie.

— N-ai decât să-mi faci raport! O să mă treacă în categoria periculoșilor instabili și n-o să mai am voie să pilotez. Pot să mă așez alături de cei șase sute șaisprezece pasageri și voi fi al șase sute șaptesprezecelea. Naveta va fi pilotată de altcineva, care va intra în istorie drept...

— N-am de gând să-ți fac raport! a întrerupt-o Gill. Și n-o să se întâmple nimic. În zilele noastre, decolările nu mai sunt periculoase.

— Nu-i chiar așa! I-a contrazis Virginia posomorâtă. Știi cazul lui Enterprise 60...

— Acum faci pe buletinul de știri? Asta s-a întâmplat în urmă cu o sută șaiszeci de ani, și de atunci n-a mai avut loc nici un accident. De când avem echipamentul antigravitațional, nici măcar nu ne mai putem plânge că e prea mult zgomot. Zilele de care vorbești țin de domeniul istoriei. Cred că mai bine te-ai duce pe puntea de observație. Au mai rămas doar treizeci de minute până la decolare.

— Ei și? Nu mai lipsește decât să-mi explici că decolarea e complet automatizată și că nu-i nevoie de prezența mea...

— Asta o știi și singură, fără să ți-o spun eu. Totuși, prezența ta pe punte ține de regulament și de tradiție.

— Mi se pare că acum tu ești nostalgic. Ți-e dor de timpul când pilotul avea într-adevăr un rol important și nu devenea celebru doar pentru simplul fapt de a fi

prezidat lichidarea unui capitol măreț al istoriei noastre. Dar mă duc..., a adăugat Virginia și i-a întors spatele superiorului său, deplasându-se spre tunelul central de parcă ar fi fost un fulg purtat de curenții dimineții.

Își amintea de zilele agitate din trecut, când echipamentul antigravitațional era încă în faza de experiment și aveau nevoie de instalații de decolare mai mari decât naveta în sine. Pe atunci, dezlipirea de Pământ te scutura bine, și uneori nici nu reușea. De aceea, mulți muncitori spațiali preferau lifturile demodate, acum scoase din uz.

Între timp, sistemul antigravitațional fusese miniaturizat, până când fiecare navă ajunsese să aibă propria ei instalație. Aceasta nu dădea niciodată greș și era folosită atunci când se transportau pasageri — care aveau încredere oarbă în respectivul procedeu -sau marfă ce putea fi deplasată în interiorul calei cu ajutorul unor dispozitive cu jeturi de aer, fără fricțiune, și al levitației magnetice, de către niște tehnicieni care știau să manevreze obiecte voluminoase fără greutate, dar nu lipsite de inerție.

Niciodată nu existase vreun vehicul construit de oameni care să fi fost atât de impresionant, atât de complex, atât de computerizat ca navele spațiale, pentru că nici un alt vehicul nu trebuise să se lupte cu gravitația Pământului. Desigur, odinioară, fuseseră navele primitive, care nu aveau sisteme antigravitaționale și care depindeau de rachete chimice pentru a-și procura fiecare fărâmbă de energie. Numai că acelea puteau fi asemuite cu dinozaurii din vremurile preistorice!

Cât despre navele care se deplasau numai în spațiu, făcând legătura între o așezare spațială și o stație energetică sau între o fabrică și o instalație pentru producerea mâncării — fie ele și de pe Lună -, acestea nu puteau fi luate în considerare. Gravitația pe care ele o aveau de învins era nulă sau foarte scăzută, așa că erau niște obiecte simple, aproape fragile.

Acum, Virginia se afla în cabina pilotului, privind instrumentele de măsură computerizate, care-o informau cu precizie despre funcționarea fiecărui aparat de la bord, despre localizarea geamantanelor, a pasagerilor și despre numărul acestora. (Totul trebuia verificat cu grijă. Era de neconceput să omită ceva!)

De acolo, avea o panoramă de trei sute șazeci de grade asupra zonei unde staționa nava. S-a surprins privind-o gânditoare. De aici, în zilele eroice de demult, omul pornise curajos în spațiu. De aici, rasa umană fusese azvârlită în imensitatea cerului pentru a construi primele structuri spațiale: stații de producere a energiei, care funcționau târâș-grăpiș, fabrici care aveau mereu nevoie de reparații, așezări spațiale în care de-abia dacă puteau fi adăpostiți zece mii de oameni.

Acum, însă, uriașul, complexul centru tehnologic dispăruse. Încetul cu încetul, fusese demontat, până când nu mai rămăsese decât platforma de decolare a ultimei nave. Această instalație urma să fie părăsită acolo, iar o dată cu trecerea anilor, ea avea să ruginească și să se descompună, ca un trist monument al gloriei de odinioară.

Oare cum fusese posibil ca pământeni să-și uite atât de ușor trecutul? Împrejurul navei se întindeau marea și uscatul, în întregime pustii. Nu se mai zărea nici urmă de civilizație umană, nici țiipenie de om care să le străbată. Nu mai existau decât plantele verzi, nisipul galben, marea albastră...

Sosise momentul! Ochiul experimentat al Virginiei a remarcat că nava era plină, gata de plecare, și că totul funcționa în parametri normali. Numărătoarea inversă intrase inexorabil în ultimul minut, satelitul de navigație indica un culoar liber și nici măcar nu mai era nevoie (era foarte conștientă de asta) să atingă comenzile manuale.

Nava s-a desprins de sol lin și fără zgomot, și astfel ultimul capitol pentru care

omenirea muncise pe brânci timp de două sute de ani lua sfârșit. Ceilalți semeni de-ai lor îi așteptau pe Lună, pe Marte, printre asteroizi, în constelații de așezări spațiale. Ultimul grup de pământeni se ridicase de la sol ca să li se alăture. În felul acesta, se încheiau cele trei milioane de ani de stăpânire a oamenilor asupra Pământului, cele zece mii de ani de civilizație pământească și cele patru secole de industrializare asiduă. Pământul era lăsat din nou să-și petreacă eonii în sălbăticie și singurătate de către o umanitate recunoscătoare planetei-mame, din dorința de a-i dăruia pacea și odihna meritată. Și, fără îndoială, el avea să rămână în veci un monument al originii oamenilor.

Ultima navetă străbătea straturile înalte ale atmosferei, iar Pământul se depărta în urma ei, începând să se micșoreze.

Cincisprezece miliarde de oameni, locuitori ai spațiului, juraseră solemn că nici unul dintre ei nu avea să mai pună piciorul aici, niciodată.

Pământul era liber! În sfârșit, liber!